

Протокол № 11
засідання Громадської ради
при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими
(надалі – «Громадська рада»)

м. Київ

«26» березня 2026 року

На засіданні Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими присутні (онлайн/офлайн):

1. АБРАМОВА Ірина Сергіївна ГО “СПІЛКА МАТЕРІВ ТА ДРУЖИН МОРСЬКИХ ПІХОТИНЦІВ УКРАЇНИ”.
2. ГОЙДИК Тетяна Леонідівна ГС “АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ “АДАМАНТ”.
3. ДІДЕНКО Алла Михайлівна ГО “СВОБОДУ УКРАЇНСЬКИМ В’ЯЗНЯМ ВІЙНИ”.
4. ЖЕМЧУГОВ Володимир Павлович ГО “СПІЛКА УЧАСНИКІВ, ВЕТЕРАНІВ, ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК АТО ТА ВІЙНИ”.
5. КРАВЦОВА Наталя Анатоліївна ГО “ВОЯЦЬКИЙ ВИЗВІЛ”.
6. КРЕМЕНЕЦЬКА Олена Іванівна ГО “СІМ’Ї ОФІЦЕРІВ ТА АРТИЛЕРІСТІВ 36 ОБРМП”.
7. ЛЕЖНЬОВА Марія Валеріївна ГО “ВІЙСЬКОВІ МЕДИКИ УКРАЇНИ”.
8. ЛІТВІНЕНКО Олег Дмитрович ГО “ВЕТЕРАНС ХАБ ОДЕСА”.
9. МЕРКУЛОВА Світлана Вікторівна ГО “ГРОМАДСЬКИЙ РУХ ЗА ПРАВА ЗАХИСНИКІВ БАТЬКІВЩИНИ ТА ЇХ РОДИН “ОБОВ’ЯЗКОВО ПОВЕРНУСЬ”.
10. МІСЮРЕНКО Лідія Петрівна ГО “РОДИНИ ПОЛОНЕНИХ ТА ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗНИКЛИХ ПОЛТАВЩИНИ”.
11. МУЗЛОВА Катерина Олегівна БО “БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “СЕРЦЕ В ДІІ”.
12. НАЗАРІЙ Катерина Дмитрівна ГО “ПОЛІГОН 56 БЕРДЯНСЬК”.
13. ОНИЩЕНКО Ксенія Володимирівна ГО “ПРАВОВА ЗАХИСНА ГРУПА “СІЧ”.
14. ПЛАКСІЙ Марія Михайлівна ГО “ЗНАЙТИ І ПОВЕРНУТИ ГЕРОЇВ 57 БРИГАДИ 34 БАТАЛЬЙОНУ”.
15. ПУГАЧ Катерина Павлівна АО “АВЕР ЛЄКС”.
16. САФОНОВА Олена Валентинівна ГО “КОРДОН”.
17. СИНЕЛЬНИК Євгенія Олександрівна ГО “АСОЦІАЦІЯ РОДИН ЗАХИСНИКІВ “АЗОВСТАЛІ”.
18. СУГАК Олена Іллівна ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ РУХ МАТЕРІВ ТА РОДИЧІВ УЧАСНИКІВ АТО “БЕРЕГІНЯ”.
19. ШМАРКО Наталія Сергіївна ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРАВОВА ЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЮРИДИЧНА СОТНЯ”.

Засідання Громадської ради є правоможним, оскільки на ньому присутня більшість її членів.

Засідання Громадської ради затвердили такі питання порядку денного:

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗБОРІВ:

1. Представлення звітів робочих груп Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими.
2. Звітування про виконану роботу кожного члена Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими.

З першого питання порядку денного:

СЛУХАЛИ: Ірину Абрамову, яка повідомила, що до 31 березня необхідно опублікувати звіт про виконану роботу Громадської ради та її робочих груп.

Гойдик Тетяна прозвітувала про роботу Робочої групи з питань зниклих безвісти Громадської ради при Координаційному штабі за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно (детальний звіт додається до протоколу).

Пугач Катерина прозвітувала про роботу Робочої групи з міжнародної адвокації та співпраці, а також Юридичної та нормотворчої робочої групи за вказаний період (детальний звіт додається до протоколу).

Кравцова Наталя прозвітувала про роботу Робочої групи з питань військовополонених та цивільних осіб, позбавлених свободи в РФ та на тимчасово окупованих територіях, а також Робочої групи з аналітики, комунікації та підтримки родин за відповідний період (детальний звіт додається до протоколу).

Кременецька Олена прозвітувала про роботу Робочої групи з реінтеграції та супроводу звільнених з полону за вказаний період (детальний звіт додається до протоколу).

Після цього Ірина Абрамова запропонувала поставити на голосування питання про затвердження зазначених звітів.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» – 100 %

«Проти» – 0 %

«Утримались» – 0 %

ВИРІШИЛИ: Затвердити звіти про виконану роботу робочих груп при Громадській раді Координаційного штабу.

З другого питання порядку денного:

СЛУХАЛИ: Ірину Абрамову, яка запропонувала членам Громадської ради підготувати та подати індивідуальні звіти про виконану роботу за період своєї каденції у складі Громадської ради. У ході обговорення було наголошено на необхідності узагальнення результатів діяльності кожного члена ради з метою підвищення прозорості роботи.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» – 18 осіб (94,74 %)

«Проти» – 1 особа (5,26%)

«Утримались» – 0 %

ВИРІШИЛИ: Члени Громадської ради мають підготувати та подати індивідуальні звіти про виконану роботу за період каденції у встановлений строк.

Додаток: звіти Робочих груп Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими.

ПІДПИСИ

Голови та секретаря Громадської ради:

АБРАМОВА ІРИНА СЕРГІЇВНА
(Голова Громадської ради)

/ _____ /

ПУГАЧ КАТЕРИНА ПАВЛІВНА
(Секретаря Громадської ради)

/ _____ /

ЗВІТ
Робочої групи з питань зниклих безвісти Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з
військовополоненими
(за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно)

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року) Робочою групою з питань зниклих безвісти (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

Голова Робочої групи - Гойдик Тетяна Леонідівна (ГС «АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ «АДАМАНТ»»);

Члени Робочої групи:

1. **Абрамова Ірина Сергіївна** (Голова Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими; ГО «СПІЛКА МАТЕРІВ ТА ДРУЖИН МОРСЬКИХ ПІХОТИНЦІВ УКРАЇНИ»);
2. **Которос Віра Сергіївна** (ГО «ЗАВЖДИ ПЕРШІ»);
3. **Лежньова Марія Валеріївна** (ГО «ВІЙСЬКОВІ МЕДИКИ УКРАЇНИ»);
4. **Літвиненко Олег Дмитрович** (ГО «ВЕТЕРАНС ХАБ ОДЕСА»);
5. **Меркулова Світлана Вікторівна** (ГО «ОБОВ'ЯЗКОВО ПОВЕРНУСЬ»);
6. **Назарій Катерина Дмитрівна** (ГО «ПОЛІГОН 56 БЕРДЯНСЬК»);
7. **Петровська Марія Олександрівна** (ГО «НЕЗЛАМНІ ТА НЕСКОРЕНІ 61»);
8. **Плаксієв Марія Михайлівна** (ГО «ЗНАЙТИ І ПОВЕРНУТИ. 57/34»);
9. **Руденко Лідія Олександрівна** (ГО «КРИНКИ. ШЛЯХ ДОДОМУ»);
10. **Сугак Олена Іллівна** (ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ РУХ МАТЕРІВ ТА РОДИЧІВ УЧАСНИКІВ АТО «БЕРЕГІНЯ»);
11. **Яремчук Вікторія Валеріївна** (БО «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «М.І.С.Т. ФУНДЕЙШН»)

пророблено наступну роботу:

I. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ	
1.	Ініційовано перед Координаційним штабом (усіма членами Ради Координаційного штабу як головним керуючим органом) створення перемовної групи (куди б увійшли представники Генерального штабу) для проведення окремого перемовного процесу по поверненню (репатріації) тіл українських військовослужбовців з врахуванням давності напрямку зникнення та особливих випадків складності доступу до тіл/решток захисників (наприклад, перебування під завалами тощо).
2.	Розроблено алгоритму дій для родин по населених пунктах для створення Алей Надії осіб, які зникли безвісти за особливих обставин (з візуалом і прикладами для їх втілення).

3.	<p>Ініційовано удосконалення нормативно-правових актів МОЗ України для покращення ідентифікації тіл (останків) оборонців України та посилення контролю і побудову чіткої вертикалі в бюро судово-медичної експертизи (СМЕ).</p> <p><u>Зокрема:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Члени робочої групи прийняли участь в розробці Інструкції щодо проведення первинного огляду та судово-медичного дослідження (експертизи) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб (16.01.2026 року до МОЗ України надано фінальний варіант); 2. Члени робочої групи прийняли участь в розробці Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час дії воєнного стану на території України (14.01.2026 року до МОЗ України надано фінальний варіант); 3. Членами робочої групи 11.03.2026 року в рамках громадських обговорень було надано порівняльну таблицю з пропозиціями до Положення про міжвідомчу координацію та діяльність міжвідомчих регіональних команд з проведення оглядів та судово-медичних експертиз (досліджень) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб. <p>МОЗ України 25.03.2026 р. оприлюднено опрацьовані з урахуванням громадських обговорень проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постанови КМУ «Деякі питання організації роботи з не ідентифікованими тілами (останками) загиблих (померлих) осіб та формування міжвідомчих команд; - Порядку міжвідомчої взаємодії та проведення огляду та судово-медичної експертизи (дослідження) не ідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб під час здійснення репатріаційних заходів; - Положення про міжвідомчу координацію та діяльність міжвідомчих регіональних команд з проведення оглядів та судово-медичних експертиз (досліджень) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб; - Примірною переліку оснащення міжвідомчих регіональних команд.
4.	<p>За ініціативою членів Робочої групи два представники (Лежньова М.В. та Руденко Л.О) були включені до складу комісії Міністерства охорони здоров'я України по перевірці Державної спеціалізованої установи «Вінницьке обласне бюро судово-медичної експертизи» (утворена згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України від 03.02.2026 р. № 120) і станом на 25.03.2026 р. членами комісії від Робочої групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацьовано нормативно-правову базу відносно діяльності ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» (Порядок проведення комісійних перевірок у Міністерстві охорони здоров'я України, установах, організаціях та на підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України, затверджений наказом МОЗ від 17.03.2015 № 147 «Про затвердження Порядку»; Наказ МОЗ України від 31.10.2024 р. № 1827 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів»; Закон України «Про управління відходами»; Закон України «Про водовідведення та очищення стічних вод»; Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства

	<p>регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2027 р. № 316; ДБН В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення», затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26.12.2022 № 278 та ін.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблено і підготовлено план перевірки (основні напрямки: утилізація небезпечних медичних відходів; поводження зі стічними водами, які потрапляють в загальну каналізацію; робота загальних і локальних витяжок як елементу забезпечення безпечних умов праці працівників ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ», перевірка дотримання трудового законодавства (табелювання, понаднормова робота, преміювання, положення про відпустки, навантаження по кількості експертиз на одного судового експерта, наявність стандартних операційних процедур тощо); перевірка матеріально-технічне забезпечення бюро СМЕ (наявність журналу ввімкнення люмінесцентних ламп, шаф для висушування об'єктів, стерильних пломбувальних пакетів та автоклавів тощо), перевірка використання альтернативних джерел живлення (генераторів) при припиненні електропостачання тощо); - здійснено в складі комісії Міністерства охорони здоров'я України по перевірці ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» до об'єкту перевірки в м. Вінниця на вул. Є. Коновальця, 83 (11.02.2026 та 18.03.2026); - 20.02.2026 р. членом Робочої групи Лежньовою М.В. як членом комісії по перевірці ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» надано секретарю комісії під розпис попередні висновки стосовно виїзду комісії Міністерства охорони здоров'я України для проведення комісійної перевірки Державної спеціалізованої установи «Вінницьке обласне бюро судово-медичної експертизи» (НЕ МОЖУТЬ БУТИ ОПРИЛЮДНЕНІ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ПЕРЕВІРКИ). <p>Станом на 25.03.2026 р. перевірка триває. Висновки будуть надані і оприлюднені після завершення роботи комісії і складення акту перевірки (максимальний строк перевірки – 03.04.2026 р.)</p>
5.	<p>Членами Робочої групи після виявлення в Дніпровському районі м. Києва факту зберігання тіл (останків) оборонців Маріупольського гарнізону в рефрижераторах з 2022 року було ініційовано перед ГСУ і МОЗ направлення вказаних тіл (останків) до Єдиного центру ідентифікації тіл загиблих внаслідок російської агресії в селі Циблі Бориспільського району Київської області для проведення додаткових судово-медичних експертиз (СМЕ) з метою застосування таких методів ідентифікації як дактилоскопіювання, одонтологія, виявлення татуювань тощо.</p> <p>Станом на 23.03.2026 р. представником ГСУ Пантелєєвим Сергієм на онлайн-наradі стосовно питання поховання не ідентифікованих тіл оборонців України було озвучено, що з 83 тіл оборонців Маріупольського гарнізону, які з 2022 року зберігалися в рефрижераторах Дніпровського району м. Києва, було ідентифіковано 50%, в тому числі, завдяки застосуванню таких методів ідентифікації як дактилоскопіювання.</p> <p>Також членами Робочої групи було надано правову допомогу ГО «СЕРЦЕ НАЗОВНІ» в підготовці листа на керівництво МВС та МОЗ щодо залучення до ідентифікації тіл оборонців Маріупольського гарнізону судових експертів ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» Дмитра Головіна та Романа Циби.</p>
6.	<p>Членами Робочої групи надано правову допомогу судовим експертам ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» у відстоюванні своїх трудових прав та по протидії мобінгу.</p>

	Зокрема, по результату звернення судового експерта ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» Дмитро Головіна до Громадської ради при Координаційному штабі стосовно мобінгу та протидії його законній діяльності зі сторони керівництва ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ», було підготовлено і направлено лист-реагування на Міністра охорони здоров'я України В.К. Ляшка.
7.	Сприяння у висвітленні питань проблематики судово-медичної експертизи (в т.ч., щодо застосування методів ідентифікації) серед об'єднань родин безвісти зниклих, полонених та загиблих оборонців України (було ініційовано та проведено понад 10 онлайн-зустрічей з судово-медичним експертом-криміналістом, головою ГО «Номен» Дмитром Головіним).
8.	Членами робочої групи були проведені неофіційні перевірки діяльності ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» (19.01.2026 р.: щодо використання альтернативних джерел живлення (генераторів) при припиненні електропостачання) та ДСУ «Рівненське ОБЕ СМЕ» (21.01.2026 р.: проведено зустріч з начальником бюро СМЕ на предмет проблем в матеріально-технічному забезпеченні бюро), результати яких були висвітлені на онлайн- нарадах під головуванням Заступниці керівника Офісу Президента України І.А. Верещук.
9.	Розроблено та направлено пропозиції щодо ініціювання створення спеціалізованого підрозділу при Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України з питань пошуку зниклих безвісти оборонців України, які можуть утримуватися на території російської федерації та на тимчасово окупованих територіях України.
10.	Членами Робочої групи було ініційовано перед керівництвом МВС перевірку тіл, репатрійованих з 2022 року на предмет застосування новаторських експертиз щодо ідентифікації (дактилоскопіювання, одонтологія, відновлення татуювань тощо)

II. ІНІЦІЙОВАНІ ТА ПРОВЕДЕНІ ЗА УЧАСТІ ЧЛЕНІВ РОБОЧОЇ ГРУПИ ЗУСТРІЧІ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ

№ з/п	Дата зустрічі	Орган державної влади/структура, з якими ініційовано проведення зустрічі	Формат зустрічі	Результати
1.	07.01.2026	Міністерство охорони здоров'я України (ініційовано Робочою групою)	Офлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Питання удосконалення нормативної бази (мінімального алгоритму дій судового експерта при дослідженні тіл) – на стадії реалізації згідно п. 3 Розділу І; - Розробка алгоритму формування міжвідомчих комісій з спеціалістів по регіонах для систематичної перевірки бюро СМЕ по регіонах для виявлення порушень, оцінки роботи судових експертів – на стадії реалізації згідно п. 3 Розділу І; - Створення екстрених комісій МОЗ для перевірки СМЕ в м. Вінниця, м. Дніпро та м. Суми – по ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ»

				<p>реалізовано;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Залучення членів Громадської ради при КШ до складу комісії для перевірки бюро СМЕ по регіонах – по ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» реалізовано; - Направлення МОЗ запитів на бюро СМЕ стосовно технічних можливостей виконання мінімального алгоритму для ідентифікації тіл – реалізовано; - Порушення МОЗ питання про створення кафедри судової антропології та археології для підготовки спеціалістів відповідного напрямку – впроваджено тижневий курс навчання для членів міжвідомчих команд з судової антропології; на стадії реалізації; - Проведення повторної зустрічі представників громадськості з представниками МОЗ та СМЕ 19.02.2026 р. – реалізовано; - Перевірка виявленого представниками громадськості факту зберігання тіл оборонців України в неналежних умовах (без дотримання мінімального температурного режиму) в вагонах-рефрижераторах в Дніпровському районі м. Києва – згідно п. 5 Розділу I тіла Маріупольського гарнізону, які зберігалися у вказаних рефрижераторах направлені на додаткові дослідження на предмет ідентифікації; в процесі реалізації.
2.	09.01.2026	Спільна нарада структур (МВС, МОЗ) під головуванням Заступниці Керівника Офісу Президента України І.А. Верещук (ініційовано Робочою групою)	Онлайн	<ul style="list-style-type: none"> - в строк до кінця дня 09.01.2026 року представниками МОЗ України мала бути надано проект Інструкції щодо проведення первинного огляду та судово-медичного дослідження (експертизи) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб – інструкція була два рази опрацьована членами Робочої групи спільно з судовими експертами і фінальний варіант надісланий до МОЗ 16.01.2026 р.; на стадії реалізації згідно п. 3 Розділу I; - включення членів Робочої групи з питань зниклих безвісти Громадської ради при КШ до перевірки ряду бюро СМЕ, а саме: Вінницького бюро СМЕ, Сумського і Дніпровського бюро СМЕ - по ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» реалізовано; - представники громадськості (в т.ч., представники Робочої групи з

				питань зниклих безвісти Громадської ради при КШ) мали надати до 16.01.2026 року пропозиції щодо реформування системи організації і контролю бюро СМЕ – реалізовано .
3.	13.01.2026	Уповноважений з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин Артур Добросердов (ініційовано Робочою групою)	Офлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Обговорені проблемні питання щодо ідентифікації тіл (останків) оборонців України і шляхів їх вирішення та напрямки удосконалення роботи в питаннях ідентифікації тіл (останків) оборонців України; - Питання удосконалення каталогів не ідентифікованих тіл (останків) оборонців України.
4.	13.01.2026	Секретар Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими Дмитро Усов (ініційовано Робочою групою)	Офлайн	- Робочою групою озвучені пропозиції щодо формування при КШ робочих груп за напрямками пошуку окремих категорій полонених (військовополонених/цивільних) та зниклих безвісти осіб для підвищення ефективності їх повернення/розшуку.
5.	20.01.2026	Спільна нарада структур (МВС, МОЗ) під головуванням Заступниці Керівника Офісу Президента України І.А. Верещук (панова нарада)	Онлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Повторно підняте питання про включення членів Робочої групи Громадської ради при КШ до складу комісії з перевірки Вінницького бюро СМЕ – реалізовано; - Повторно акцентували увагу про створення чіткої вертикалі в СМЕ і встановлення контролю за їх роботою шляхом утворення постійно-діючих міжрегіональних робочих груп та центральної Робочої групи (за наданим членами Робочої групи з питань зниклих безвісти Громадської ради при КШ зразком) – на стадії реалізації згідно п. 3 Розділу І.
6.	20.01.2026	Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими (Звіт КШ про результати роботи в 2025 році) (члени Робочої групи були запрошені)	Офлайн	- В ході звітування членами Робочої групи з питань зниклих безвісти Громадської ради при КШ було озвучено проблемні питання ідентифікації тіл (останків) оборонців України та можливі напрямки роботи щодо удосконалення розшуку безвісти зниклих.
7.	23.01.2026	ГУ НПУ (ініційовано Робочою групою та представниками громадськості)	Онлайн	- Питання удосконалення каталогів не ідентифікованих тіл (останків) оборонців України - презентовано членам Робочої групи в березні 2026 року;

				<ul style="list-style-type: none"> - Повідомлено про прийняття МВС за ініціативою громадськості (п. 10 Розділу I) рішення про перевірку тіл, репатрійованих з 2022 року на предмет застосування новаторських експертиз щодо ідентифікації (дактилоскопіювання, одонтологія, відновлення татуювань тощо) – згідно інформації від МВС перебуває на стадії реалізації; - Піднято питання можливості винесення постанови про ідентифікацію тіла загиблого оборонця за первинними методами ідентифікації (дактилоскопія тощо) без застосування ДНК-експертизи як основного методу станом на сьогодні в кримінальних провадженнях.
8.	27.01.2026	Спільна зустріч з представником Уповноваженого ВРУ з прав людини та з Об'єднаним центром СБУ (ініційовано Робочою групою)	Офлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Робочою групою озвучені проблемні питання стосовно ідентифікації тіл (останків) оборонців України та можливість залучення в ці процеси Уповноваженого ВРУ з прав людини та Об'єднаного центру СБУ.
9.	27.01.2026	Міністерство закордонних справ України (ініційовано Громадською радою при КШ)	Офлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Підняте питання висвітлення на міжнародній арені кожного випадку терористичних актів російської федерації на території України (розстрілів полонених військовослужбовців, масованих ракетних ударів по мирному населенню тощо); - Питання більш-активної позиції МЗС в донесенні до міжнародної спільноти проблематики порушення прав військовополонених оборонців України та статистики по безвісти зниклих (і не підтвердження їх країною-агресором); - Залучення членів Громадської ради при КШ до міжнародних заходів для донесення проблематики по питаннях полонених та безвісти зниклих оборонців України.
10.	28.01.2026	Міністерство оборони України (ініційовано громадськістю)	Офлайн/ Онлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Членами Робочої групи було піднято питання стосовно доцільності запровадження пілотних центрів в розрізі безвісти зниклих оборонців України в контексті взаємодії зі слідчими органами (які будуть продовжувати взаємодіяти з бойовими в/ч внаслідок зберігання в них оригіналів документів/матеріалів щодо обставин

				зникнення оборонця).
11.	13.02.2026	Міністерство закордонних справ України (під головуванням Заступниці керівника Офісу Президента України І.А. Верещук) (ініційовано громадськістю)	Офлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Піднято питання призначення від МЗС координатора по питаннях безвісти зниклих та полонених оборонців України; - Питання ініціювання МЗС спецесій ООН щодо кожного випадку терористичних актів російської федерації на території України.
12.	19.02.2026	Міністерство охорони здоров'я України (ініційовано Робочою групою)	Офлайн/ Онлайн	<ul style="list-style-type: none"> - Винесення на громадське обговорення (до 06.03.2026 р.) проекту змін до міжвідомчого наказу про поверхневі огляди – реалізовано, зауважень від громадськості не надійшло; - Винесення на громадське обговорення (до 11.03.2026 р.) проектів: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Постанови КМУ «Деякі питання організації роботи з не ідентифікованими тілами (останками) загиблих (померлих) осіб та формування міжвідомчих команд; ✓ Порядку міжвідомчої взаємодії та проведення огляду та судово-медичної експертизи (дослідження) не ідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб під час здійснення репатріаційних заходів; ✓ Положення про міжвідомчу координацію та діяльність міжвідомчих регіональних команд з проведення оглядів та судово-медичних експертиз (досліджень) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб; ✓ Примірного переліку оснащення міжвідомчих регіональних команд. Реалізовано. Членами Робочої групи 11.03.2026 р. надано порівняльну таблицю з пропозиціями до Положення про міжвідомчу координацію та діяльність міжвідомчих регіональних команд з проведення оглядів та судово-медичних експертиз (досліджень) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб - Проведення повторної зустрічі представників громадськості з представниками МОЗ та СМЕ 20.03.2026 р. (перенесено на 31.03.2026 р. за ініціативою членів Робочої групи).

13.	02.03.2026	Міністерство оборони України (ініційовано Громадською радою при КШ)	Офлайн	- Представники Робочої групи акцентували увагу, що МОУ має визнати і донести до громадськості правдиву інформацію стосовно того, що пілотні центри не будуть (і не можуть) здійснювати розшук зниклих безвісти оборонців України як заявлено у відповідях МОУ на питання громадськості.
14.	03.03.2026	Міністерство оборони України (ініційовано представницею Об'єднаного центру СБУ Альоною Вербицькою)	Офлайн	- Представники Робочої групи ПОВТОРНО змусили МОУ визнати перед громадськістю, що пілотні центри не будуть (і не можуть) здійснювати розшук зниклих безвісти оборонців України як заявлено у відповідях МОУ на питання громадськості.
15.	04.03.2026	Міністерство охорони здоров'я України (Міністр охорони здоров'я Ляшко В.К.) (ініційовано Заступницею керівника Офісу Президента України І.А. Верещук на запит громадськості)	Офлайн	- Питання удосконалення НПА МОЗ – результат в п. 3 Розділу І; - Питання перевірки ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» - було озвучено, що перевірка на стадії фіналізації і управлінські рішення уже прийняті, однак будуть озвучені після складення акту перевірки; - Питання впливу відсутності вертикалі в бюро СМЕ, що призводить до прийняття протиправних рішень на локальному рівні і неможливості протидії працівниками мобінгу зі сторони керівництва.

III. ЗАХОДИ, В ЯКИХ ПРИЙНЯЛИ УЧАСТЬ ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ

1.	19.03.2026	Навчання на базі МКЧХ з питань судово-медичної експертизи: - Підходи судово-експертного відділу МКЧХ до методів ідентифікації; - Види і порядок проведення ДНК-експертиз за міжнародною практикою; - Комплексний підхід в ідентифікації жертв масових випадків загибелі людей.
2.	20.03.2026	Мирна акція «Поверніть Героям імена!» під ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ»: - Надано коментарі представникам ЗМІ стосовно проблемних питань ідентифікації тіл (останків) оборонців України; - Членами Робочої групи підготовлено та передано відкритий лист на керівника ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» від учасників мирної акції. - Внаслідок порушення працівницею ДСУ «Вінницьке ОБ СМЕ» етичних норм поведінки стосовно родин безвісти зниклих, полонених та загиблих оборонців України (учасників мирної акції) було надано правову допомогу учасниці інциденту (представниці родини безвісти зниклого оборонця, учасниці акції) в складанні заяви на Міністра охорони здоров'я України В.К. Ляшка стосовно проведення службового розслідування відносно вказаної особи та до СБУ стосовно заяв вказаної особи.

IV. ЗАХОДИ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ РЕАЛІЗУВАТИ ДО ЗАКІНЧЕННЯ КАДЕЦІЇ

1.	Проведення зустрічі з представниками МОЗ України 31.03.2026 р. з питань фіналізації НПА щодо роботи з не ідентифікованими тілами (останками) загиблих (померлих) осіб та формування міжвідомчих команд.
2.	Оскільки НПА щодо роботи з не ідентифікованими тілами (останками) загиблих (померлих) осіб та формування міжвідомчих команд не підлягають повторному громадському обговоренню, планується в термін до 31.03.2026 р. надати повторні зауваження до оприлюднених документів з метою їх врахування перед остаточним погодженням.
3.	Отримання результатів перевірки Державної спеціалізованої установи «Вінницьке обласне бюро судово-медичної експертизи», їх аналіз та оприлюднення перед громадськістю.

ЗВІТ

Юридичної та нормотворчої робочої групи Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими (за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно):

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року Юридичною та нормотворчою робочою групою (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

- 1. ДЕНИСОВА Людмила Леонтіївна ГО “УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ”.**
- 2. ОНИЩЕНКО Ксенія Володимирівна ГО “ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА “СІЧ”**
- 3. ПУГАЧ Катерина Павлівна АО “АВЕР ЛЕКС”.**
- 4. ШМАРКО Наталія Сергіївна ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЮРИДИЧНА СОТНЯ”.**
- 5. ІГНАТЬЄВ Владислав Сергійович БО “МІЖНАРОДНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “ПОСМІШКА ДОЛІ”**

Основні напрями діяльності

У звітному періоді Робоча група здійснювала діяльність за такими ключовими напрямками:

- 1) правозахисна діяльність та реагування на індивідуальні випадки порушень прав;
- 2) нормотворча діяльність;
- 3) аналітична та дослідницька робота;
- 4) взаємодія з органами державної влади та правоохоронними органами.

Результати діяльності

1. Правозахисна діяльність.

- 1) Зібрано та систематизовано інформацію про 160 кримінальних проваджень, у яких родини військовополонених та зниклих безвісти стикаються з проблемами комунікації зі слідчими органами. Відповідні матеріали передано до уповноважених підрозділів для реагування та усунення виявлених порушень.
- 2) Підготовлено та направлено комплексне звернення щодо відновлення прав звільненого з полону військовослужбовця Покидька Р.М. до:
  - Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
  - Військового омбудсмана;

- Генерального прокурора;
- Командування Сухопутних військ ЗСУ;
- органів Національної поліції та спеціалізованої прокуратури у сфері оборони.

2. Нормотворча діяльність.

- 1) Підготовлено петицію до Президента України щодо накладення вето на Закон № 4796-IX (у частині змін до Кодексу цивільного захисту України).
- 2) Звернення щодо перегляду окремих положень у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 та врахування інтересів родин зниклих безвісти військовослужбовців за особливих обставин до Міністра оборони України.
- 3) Звернення щодо перегляду окремих положень у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.
- 4) Звернення щодо залучення висококваліфікованих фахівців у сфері права до законопроектної роботи, підготовки наукових висновків з питань діяльності Верховної Ради України, які потребують наукового забезпечення для перегляду окремих положень у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 до Науково-консультативна рада при Голові Верховної Ради України.
- 5) Звернення щодо застосування права вето до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 та врахування інтересів родин зниклих безвісти військовослужбовців за особливих обставин до Президента України.
- 6) Звернення щодо застосування права вето до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 та врахування інтересів родин зниклих безвісти військовослужбовців за особливих обставин до Кабінету Міністрів України.
- 7) Звернення щодо застосування права вето до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» № 13646 від 15.08.2025 та врахування інтересів родин зниклих

безвісти військовослужбовців за особливих обставин до Голови Верховної Ради України.

- 8) Підготовка заперечень щодо інформаційно-комунікаційної системи "Супровід" до Міністерства оборони України, Генерального штабу ЗСУ, народному депутату.
- 9) Звернення до Кабінету міністрів України щодо перегляду окремих положень Постанови КМУ від 11 лютого 2025 № 153 та врахування інтересів ПОЛОНЕНИХ військовослужбовців строкової служби.

3. Аналітична та дослідницька робота.

- 1.) Підготовлено аналітичний виклад для публічної та міжнародної адвокації: «Захист прав військовополонених, цивільних осіб, позбавлених особистої свободи, та родин зниклих безвісти в Україні».
- 2.) Здійснено аналіз питань дотримання соціальних гарантій та виплат для військовослужбовців базової служби.
- 3.) Підготовлено довідку щодо дотримання прав і державних гарантій військовополонених, цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України, членів їхніх родин та родин осіб, зниклих безвісти.

4. Взаємодія з органами державної влади та правоохоронними органами.

- 1.) Подано звернення до Державної аудиторської служби щодо проведення фінансової перевірки виплат військовослужбовцям, які перебувають у полоні або вважаються зниклими безвісти.
- 2.) Підготовлено запитання до Міністерства оборони України щодо центрів соціального супроводу (проаналізувавши запропоновані зміни до законодавства).
- 3.) Підготовлено звернення до Офісу Генерального прокурора з проханням надати офіційне роз'яснення щодо оприлюдненої інформації про 337 закатованих українських військовополонених.
- 4.) Направлено довідку з проведеним аналізом питань дотримання соціальних гарантій та виплат для військовослужбовців базової служби до Офісу Військового омбудсмана, Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими
- 5.) Підготовлено звернення щодо пропозицій родин військовополонених та незаконно утримуваних громадян України щодо плану їх звільнення після завершення військових дій до Президента України, до Керівника Офісу Президента України.
- 6.) Підготовлено звернення до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими та Об'єднаного центру з координації пошуку та звільнення військовополонених, незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України щодо необхідності врегулювання фото- та відеозйомки

щойно звільнених з полону військовослужбовців та цивільних осіб представниками засобів масової інформації.

- 7.) Підготовлено звернення до Президента України та до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими щодо обов'язкового включення до обміну «всіх на всіх» категорій осіб з критичними політико-правовими ризиками.

5. Надані відповіді на вхідні звернення.

Юридичною та нормотворчою робочою групою опрацьовано та підготовлено відповіді на звернення родин військовополонених і зниклих безвісти:

Короткий зміст питання	Відповідальна робоча група
Щодо допомоги з пошуком чоловіка (полоненого) та з'ясування інформації.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо допомоги в поверненні сина.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо зміни статусу.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо пріоритетності категорії військовослужбовців строкової служби при обмінах.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо включення до списків на обмін чоловіка.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо діючих військовослужбовців строкової служби військових частин 3017, 3033, 3057 Національної гвардії України.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо плану звільнення з ворожого полону українців після завершення військових дій.	Юридична та нормотворча робоча група.
Доповнення до попереднього звернення щодо плану звільнення з ворожого полону українців після завершення військових дій.	Юридична та нормотворча робоча група.
Щодо питань до МЗС.	Юридична та нормотворча робоча група.
Звернення щодо повернення полоненого.	Юридична та нормотворча робоча група.
Звернення від імені родин захисників Маріуполя 17 ОТБр імені Костянтина Пестушка (в/ч А3283) щодо питання	Юридична та нормотворча робоча група.

включення їхніх військовослужбовців до обмінних процесів.	
Коллективне звернення щодо усунення соціальної несправедливості по відношенню до діючих військовослужбовців строкової служби в/ч 3017, 3033, 3057 Національної гвардії України.	Юридична та нормотворча робоча група.

Юридичною та нормотворчою робочою групою здійснюється систематична та послідовна робота з підготовки звернень до державних органів та уповноважених посадових осіб з метою відновлення порушених прав військовослужбовців.

Забезпечено оперативне реагування на звернення громадян, зокрема родин військовополонених.

Результати роботи групи формують основу для подальшої публічної, національної та міжнародної адвокації у сфері захисту прав осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії рф проти України.

ЗВІТ

Робочої групи з міжнародної адвокації та співпраці Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими (за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно):

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року) Робочою групою з міжнародної адвокації та співпраці (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

- 1. ДЕНІСОВА Людмила Леонтіївна ГО “УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ”.**
- 2. ЖЕМЧУГОВ Володимир Павлович ГО “СПІЛКА УЧАСНИКІВ, ВЕТЕРАНІВ, ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК АТО ТА ВІЙНИ”.**
- 3. ІГНАТЬЄВ Владислав Сергійович БО “МІЖНАРОДНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “ПОСМІШКА ДОЛІ”.**
- 4. МУЗЛОВА Катерина Олегівна БО “БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “СЕРЦЕ В ДІІ”.**
- 5. ПУГАЧ Катерина Павлівна АО “АВЕР ЛЕКС”.**
- 6. ШМАРКО Наталія Сергіївна ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЮРИДИЧНА СОТНЯ”.**
- 7. ЯГОЛЬНИК Олександр Олександрович ГО “ВИШГОРОДСЬКЕ РАЙОННЕ ТОВАРИСТВО МИСЛИВЦІВ ТА РИБАЛОК “ВЕЛЕС”.**

В межах завдань та повноважень пророблено наступну роботу:

1. Підготовлені та затверджені Завдання та План роботи на 6 місяців РГ МАС.
2. Розроблена Міжнародна адвокаційна стратегія, яка визначає міжнародний, зовнішньополітичний та міжнародно-правовий напрям діяльності Громадської ради.
3. Підготовлені, перекладені на англійську мову та відправлені звернення щодо сприяння гуманітарному поверненню незаконно засуджених громадян України:
  - до компетентних органів та Уряду Республіки Туреччина;
  - до компетентних органів та Уряду Держави Катар;
  - до компетентних органів та Уряду Об’єднаних Арабських Еміратів.

Ці ж звернення продубльовано та направлено через дипломатичні канали МЗС.

4. Підготовлено Огляд міжнародної практики щодо поводження з військовополоненими (Женевські конвенції, практика МКЧХ, рішення ООН, СРТ, ЄСПЛ).
5. Визначено цільові країни-партнери та міжнародні організації для системної комунікації.
6. Визначено перелік організацій які активні, перевірені та вже залучались до адвокації полонених та безвісти зниклих.
7. На виконання пункту 10 порядку денного Протоколу № 6 засідання ГР при КШ підготовлено, перекладено на англійську мову та направлено звернення щодо українських цивільних осіб, які були незаконно затримані на тимчасово окупованих територіях України, засуджені за надуманими та політично мотивованими обвинуваченнями та і досі утримуються на території російської федерації або на тимчасово окупованих територіях України:
  - до Верховного комісара ООН з прав людини Фолькеру ТЮРК;
  - до Генерального секретаря ООН Антоніу ГУТЕРРЕШУ;
  - до Голови 80-ї сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних націй Анналені БЕРБОК;
  - до Голови Організації з безпеки і співробітництва в Європі Іганаціо КАССІСУ.

Ці ж звернення продубльовано та направлено через дипломатичні канали МЗС, завдяки налагодженню комунікації з представниками МЗС, що вдалось досягнути після зустрічі 27.01.2026 .

Від Керівниці Цільової групи з питань головування в ОБСЄ у 2026 році Мюріель Пеневейр надійшла відповідь, з інформацією про те, що звернення, надіслане Федеральному раднику та Голові ОБСЄ у 2026 році Іганаціо Кассісу, яке було передано до Цільової групи з питань головування в ОБСЄ у 2026 році як відповідального підрозділу Федерального департаменту закордонних справ належним чином взято до уваги та прохання, які ми порушували у своєму зверненні до Голови ОБСЄ.

Дотримання міжнародного гуманітарного права та міжнародного права у сфері прав людини всіма сторонами конфлікту є важливим питанням, так само як і поводження з цивільними особами, позбавленими свободи, та з військовополоненими, а також їхнє подальше звільнення. Як зазначено у пріоритетах головування Швейцарії в ОБСЄ у 2026 році, Швейцарія віддана досягненню справедливого й тривалого миру в Україні на основі міжнародного права та Гельсінських принципів.

8. Підготовлено, перекладено на англійську мову та направлено звернення щодо того, що протягом понад десяти років тисячі громадян України військовослужбовців і цивільних осіб утримуються в умовах, що суперечать базовим нормам Женевських конвенцій, Європейської конвенції з прав людини та інших міжнародних зобов'язань, частина з них

перебуває у статусі насильницько зниклих осіб, без будь-якої офіційної інформації щодо місця перебування, стану здоров'я або правового статусу:

- до Ради Європи;
- до Парламентської асамблеї Ради Європи;
- до Президента Парламентської Асамблеї Ради Європи Петра БАЙРА;
- до Міжнародного комітету Червоного Хреста.

9. Підготовлено звернення до МЗС України щодо винесення на міжнародний рівень питань першочергового звільнення полонених і зниклих безвісти з 2014 року, на підставі якого, було проведено зустріч з представниками МЗС 27.01.2026.

Зокрема, у зв'язку із подальшою взаємодією ГР при КШ з МЗС було ініційовано визначення представника МЗС, який буде здійснювати комунікацію з родинами полонених та зниклих безвісти військовослужбовців.

10. Підготовлено, перекладено на англійську мову та направлено звернення до Міжнародної комісії з міжнародного права ООН щодо необхідності прискорення кодифікаційного процесу та ухвалення Конвенції ООН про запобігання та покарання злочинів проти людяності.

11. Підготовлено звернення до Міжнародного Комітету Червоного Хреста, з проханням:

- Термінового підтвердження осіб, які наразі залишаються непідтвердженими (в тому числі, зі статусом «Полон інші джерела») як тих, що перебувають у полоні. Це стосується громадян України, щодо місця перебування яких немає достовірної інформації, або які не були офіційно зафіксовані як утримувані з боку рф.
- Повторного підтвердження осіб, інформація про яких була надана рф через МКЧХ у 2022–2023 роках, з огляду на численні випадки загибелі полонених внаслідок катувань, хвороб та неналежних умов утримання, а також тривалий термін перебування в полоні. Таке повторне підтвердження дозволить: встановити фактичний стан здоров'я та місце перебування осіб; запобігти гуманітарній невизначеності та помилковим припущенням про долю утримуваних полонених.
- Наполегливого забезпечення безперешкодного та регулярного гуманітарного доступу МКЧХ до всіх місць утримання на території рф та на тимчасово окупованих територіях України, зокрема шляхом здійснення регулярних і системних відвідувань місць утримання; забезпечення можливості конфіденційного спілкування з утримуваними особами; посилення міжнародного гуманітарного моніторингу умов утримання та поведінки з особами, позбавленими волі.

ЗВІТ

Робочої групи з питань військовополонених та цивільних, позбавлених свободи в рф та на тимчасово окупованих територіях Громадської Ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими (за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно):

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року робочої групи з питань військовополонених та цивільних, позбавлених свободи в рф та на тимчасово окупованих територіях (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

- 1. АБРАМОВА Ірина Сергіївна ГО “СПІЛКА МАТЕРІВ ТА ДРУЖИН МОРСЬКИХ ПІХОТИНЦІВ УКРАЇНИ”.**
- 2. ДІДЕНКО Алла Михайлівна ГО “СВОБОДУ УКРАЇНСЬКИМ В’ЯЗНЯМ ВІЙНИ”.**
- 3. Ємельяненко Віра**
- 4. ЗУЙКОВА Тетяна Михайлівна ГО “ОБ’ЄДНАННЯ РОДИН ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ МАРІУПОЛЯ”.**
- 5. ЖЕМЧУГОВ Володимир Павлович ГО “СПІЛКА УЧАСНИКІВ, ВЕТЕРАНІВ, ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК АТО ТА ВІЙНИ”.**
- 6. КРАВЦОВА Наталя Анатоліївна ГО “ВОЯЦЬКИЙ ВИЗВІЛ”.**
- 7. КОЛОМЕНСЬКА Наталя Володимирівна ГО “КРИЛА ЯНГОЛА”.**
- 8. КРЕМЕНЕЦЬКА Олена Іванівна ГО “СІМ’Ї ОФІЦЕРІВ ТА АРТИЛЕРИСТІВ 36 ОБрМП”.**
- 9. КОТОРОС Віра Сергіївна ГО “ЗАВЖДИ ПЕРШІ”.**
- 10. ЛІТВИНЕНКО Олег Дмитрович ГО “ВЕТЕРАНС ХАБ ОДЕСА”.**
- 11. МІСЮРЕНКО Лідія Петрівна ГО “РОДИНИ ПОЛОНЕНИХ ТА ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗНИКЛИХ ПОЛТАВЩИНИ”.**
- 12. НАЗАРІЙ Катерина Дмитрівна ГО “ПОЛІГОН 56 БЕРДЯНСЬК”.**
- 13. ОНИЩЕНКО Ксенія Володимирівна ГО “ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА “СІЧ Петровська Марія**
- 14. ПЛАКСІЙ Марія Михайлівна ГО “ЗНАЙТИ І ПОВЕРНУТИ ГЕРОЇВ 57 БРИГАДИ 34 БАТАЛЬЙОНУ”.**
- 15. СИНЕЛЬНИК Євгенія Олександрівна ГО “АСОЦІАЦІЯ РОДИН ЗАХИСНИКІВ “АЗОВСТАЛІ”.**
- 16. ЯРЕМЧУК Вікторія Валеріївна БО “БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “М.І.С.Т. ФУНДЕЙШН”.**

Результати діяльності

1. Підготовлені та направлені від Громадської Ради при КШ до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Офісу Президента України та МЗС звернення про недопустимість виключення в перемовинах про обмін

полонених в форматі «всіх на всіх» категорій осіб з критичними політико-правовими ризиками, зокрема:

- військовослужбовців підрозділів Сил оборони України, які РФ класифікує як «терористичні організації», зокрема 12-ї БрСП «Азов» НГУ, 24-го окремого штурмового полку «Айдар» Сухопутних військ ЗСУ, Кримськотатарського добровольчого батальйону ім. Номана Челебіджихана, 46-й окремих штурмовий батальйон «Донбас»;
- військовослужбовців окремих добровольчих, штурмових та спеціальних підрозділів Сил оборони України, які в російській пропаганді системно визначаються як «екстремістські» та з націоналістичною ідеологією;
- незаконно позбавлені волі та засуджені російською федерацією або окупаційними адміністраціями за статтею кримінального законодавства РФ «Тероризм» та пов'язаними з нею;
- військовополонених та цивільних громадян України, факт утримання яких російська федерація навмисно не визнає та не підтверджує через МКЧХ, попри наявні свідчення їх перебування в полоні.

До звернень додатково підготовлені 2 аналітичні довідки.

2. Підготовлено та передано до Міністерства закордонних справ України звернення про необхідність скликання Спеціальної сесії Ради ООН з прав людини у зв'язку з кричущою ситуацією щодо українських військовополонених та цивільних осіб, примусово позбавлених свободи російською федерацією.
3. Підготовлено та передано Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини звернення з проханням надати офіційне роз'яснення щодо оприлюдненої інформації про 337 закатованих українських військовополонених із деталізованим роз'ясненням структури та джерел формування зазначених даних.
4. Підготовлено та направлено до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими запит щодо статистики щодо військовополонених Маріупольського гарнізону, в тому числі за результатами обмінів, в тому числі захисників «Азовстали». Зустріч членів Громадської Ради, що представляють родини полонених бійців підрозділів, що обороняли Маріуполь («Азов», ДПСУ, Морська піхота, ТРО) з Секретарем КШ Усовим Д.М. відбулася наприкінці лютого 2026 року, пройшла конструктивно. Підготовлено 2 повідомлення для оприлюднення, але досі не узгоджені КШ.
5. Ініційовано та направлено офіційне звернення до заступника керівника Офісу Президента України І.А.Верещук з пропозицією проведення наради під її головуванням за участі членів Громадської ради – для обговорення та напрацювання рішень щодо ключових проблемних питань, які стосуються військовополонених, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин та цивільних заручників. Станом на сьогодні зазначена нарада не відбулася, однак робота в даному напрямку триває.
6. Участь у робочій нараді за участі заступника керівника Офісу Президента України І.А. Верещук, також генерального директора Міжнародного комітету Червоного Хреста П'єр Крехенбюль, кий прибув до України з Женеви. Під час зустрічі було порушено питання забезпечення незаконно засуджених військовополонених та цивільних заручників необхідною допомогою, зокрема щодо можливості направлення посилок через МКЧХ. За результатами обговорення встановлено, що відповідно до мандату організації вона не має можливості фінансувати відправлення посилок. Водночас було запропоновано альтернативний механізм – організацію доставки гуманітарної допомоги безпосередньо до установ, де утримуються

незаконно засуджені військовополонені та цивільні заручники. Дійшли попередньої згоди щодо доцільності подальшого опрацювання цього питання. Наразі триває підготовка до проведення додаткової зустрічі з представниками МКЧХ в Україні для узгодження конкретних кроків реалізації ініціативи.

ЗВІТ

Робочої групи з питань аналітики, з аналітики, комунікації та підтримки родин Громадської Ради при Координаційному штабі поводження з військовополоненими (за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно):

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року робочої групи з питань аналітики, з аналітики, комунікації та підтримки родин (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

- 1. ГОЛОДОВ Юрій Миколайович ГО “СПІЛКА МОРСЬКИХ ПІХОТИНЦІВ УКРАЇНИ”.**
- 2. КРАВЦОВА Наталя Анатоліївна ГО “ВОЯЦЬКИЙ ВИЗВІЛ”.**
- 3. КОЛОМЕНСЬКА Наталія Володимирівна ГО “КРИЛА ЯНГОЛА”.**
- 4. ЛЕЖНЬОВА Марія Валеріївна ГО “ВІЙСЬКОВІ МЕДИКИ УКРАЇНИ”.**
- 5. МЕРКУЛОВА Світлана Вікторівна ГО “ГРОМАДСЬКИЙ РУХ ЗА ПРАВА ЗАХИСНИКІВ БАТЬКІВЩИНИ ТА ЇХ РОДИН “ОБОВ’ЯЗКОВО ПОВЕРНУСЬ”.**
- 6. МІСЮРЕНКО Лідія Петрівна ГО “РОДИНИ ПОЛОНЕНИХ ТА ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗНИКЛИХ ПОЛТАВЩИНИ”.**
- 7. МУЗЛОВА Катерина Олегівна БО “БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “СЕРЦЕ В ДІІ”.**
- 8. САФОНОВА Олена Валентинівна ГО “КОРДОН”.**
- 9. СУГАК Олена Іллівна ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ РУХ МАТЕРІВ ТА РОДИЧІВ УЧАСНИКІВ АТО “БЕРЕГІНЯ”.**

Результати діяльності

- 1) Розроблено проект Кодексу поведінки члена Громадської ради при Координаційному штабі.
- 2) Розроблено анкету для членів Громадської ради при Координаційному штабі.
- 3) Проведено збір пропозицій від громадських об’єднань родин військовополонених та безвісти зниклих.
- 4) Проведено аналітичну роботу щодо визначення ключових проблем у роботі Координаційного штабу. Результати направлені до Координаційного штабу.
- 5) За участю експертів (військовий психолог, правозахисники, журналісти, звільнені з полону) підготовлено:
  - **Аналітичну записку** щодо проблеми скупчення великої кількості родин полонених та зниклих в точці прибуття до медичного закладу (обласна лікарня м. Чернігів) щойно звільнених з полону військовополонених та цивільних українців з метою отримання від них інформації про своїх рідних та для здійснення несанкціонованих спроб «впізнання» по фото, що потребує врегулювання процедур – з пропозиціями;
  - **Аналітична записка** щодо необхідності врегулювання фото- та відеозйомки щойно звільнених з полону військовослужбовців та цивільних осіб представниками засобів масової інформації - з пропозиціями.
- 6) Підготовлено та направлено до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими запит щодо проведення спільної робочої зустрічі членів

Громадської Ради з представниками Координаційного штабу, Національної поліції України, Служби безпеки України, Національної гвардії України, а також інших уповноважених підрозділів, що забезпечують охорону громадського порядку під час прибуття звільнених з полону осіб до медичного закладу у місті Чернігові – для аналізу ситуації та виробленню спільної та дієвих алгоритмів дій.

- 7) Дата зустрічі – узгоджується КШ.
- 8) Підготовлено та направлено Міністерству оборони України запит щодо наявності обговорення проєкту створення Центрів соціального супроводу в Комітеті комунікацій з військово-цивільними адміністраціями та громадськими організаціями в складі Громадської ради при МОУ.
- 9) Підготовлено та передано Міністерству охорони здоров'я України звернення з проханням надати можливість відвідування членів Громадської ради (та представникам родин полонених та зниклих безвісти захисників України) при КШ та Єдиного центру ідентифікації тіл загиблих внаслідок російської агресії в селі Циблі Київської області.
- 10) Підготовлено проєкт регламенту роботи Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими. Затверджений на засіданні Громадської Ради.
- 11) Створено Правила спілкування в спільному чату комунікації членів ГР та представниками ГО та спільнот родин полонених та зниклих безвісти захисників України та цивільних українців.
- 12) Допрацьовуються проєкти листів до Міністерство закордонних справ України, Міжнародний комітет Червоного Хреста та Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо можливості використання телефонного та відеозв'язку, шляхом ініціювання внесення змін до норм міжнародного гуманітарного права, зокрема до положень Женевські конвенції.
- 13) Допрацьовується проєкт комунікаційної Стратегії щодо звільнення з полону українських військовополонених.

ЗВІТ
Робочої групи з реінтеграції і супроводу звільнених з полону
Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з
військовополоненими (за період з 09.12.2025 по 25.03.2026 включно):

За період з дати свого створення (згідно протоколу № 3 засідання Громадської ради при Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими від 09.12.2025 року робочою групою з реінтеграції і супроводу звільнених з полону (надалі по тексту також – Робоча група) у складі:

- 1. АБРАМОВА Ірина Сергіївна ГО “СПІЛКА МАТЕРІВ ТА ДРУЖИН МОРСЬКИХ ПІХОТИНЦІВ УКРАЇНИ”.**
- 2. ЗУЙКОВА Тетяна Михайлівна ГО “ОБ’ЄДНАННЯ РОДИН ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ МАРІУПОЛЯ”.**
- 3. КРЕМЕНЕЦЬКА Олена Іванівна ГО “СІМ’Ї ОФІЦЕРІВ ТА АРТИЛЕРИСТІВ 36 ОБрМП”.**
- 4. РУДЕНКО Лідія Олександрівна ГО “КРИНКИ. ШЛЯХ ДОДОМУ”.**
- 5. САФОНОВА Олена Валентинівна ГО “КОРДОН”.**

Основні напрями діяльності

Робоча група з реінтеграції та супроводу осіб, звільнених з полону, здійснює системну роботу, спрямовану на аналіз, вдосконалення та практичну адаптацію процесів реінтеграції після звільнення.

У межах діяльності проведено аналіз попередніх обмінів та досвіду взаємодії звільнених осіб і членів їхніх родин із державними інституціями.

Аналіз базувався на:

- зверненнях звільнених осіб;
- зверненнях членів їхніх родин;
- системній комунікації з органами державної влади;
- фактичному перебігу процесів реінтеграції після обмінів.

Виявлені системні проблеми

За результатами аналізу встановлено, що ключовою системною проблемою є відсутність єдиного, чіткого та обов’язкового для виконання алгоритму дій після звільнення з полону.

Зокрема:

- відсутній єдиний орган, відповідальний за повний цикл реінтеграції;
- функції розподілені між різними відомствами без належної координації;
- відсутній визначений центр відповідальності за супровід звільнених осіб.

Наслідками цього є:

- необхідність самостійного пошуку допомоги звільненими особами;
- дублювання процедур у різних установах;
- відсутність зрозумілої послідовності дій;
- фактичне перекладення функції супроводу на родини.

Таким чином, особи після полону змушені взаємодіяти з фрагментованою системою, яка не забезпечує належного рівня доступності, зрозумілості та безперервності допомоги.

Поточні зміни у сфері реінтеграції

Робочою групою зафіксовано, що на сьогодні триває формування оновлених підходів до реінтеграції.

Зокрема:

- впроваджуються нові алгоритми дій;
- здійснюється коригування існуючих процедур;
- відбувається поступова спроба систематизації процесу.

З метою отримання актуальної інформації робочою групою:

- направлено офіційні звернення до дотичних органів;
- здійснюється уточнення ролей, повноважень та зон відповідальності;
- проводиться збір даних щодо практичного функціонування оновлених механізмів.

Результати діяльності

Візит до реінтеграційного центру (16.02.2026)

16 лютого 2026 року робоча група у складі:

- Олена Кременецька
- Ірина Абрамова
- Лілія Руденко

здійснила робочий візит до реінтеграційного центру для осіб, звільнених з полону.

У межах візиту:

- проведено безпосередню комунікацію з військовослужбовцями;
- зібрано інформацію про їхні актуальні потреби;
- зафіксовано основні етапи проходження реінтеграції.

Встановлено, що ключовими процесами на цьому етапі є:

- відновлення документів;
- проходження базових процедур реінтеграції.

Окремо наголошено на:

- важливості надання свідчень про перебування в полоні;
- необхідності формування доказової бази для подальшого правового захисту.

Також відзначено належний рівень організації побутових умов, що сприяє фізичному відновленню звільнених осіб.

Повторне відвідування реінтеграційних центрів (16.03.2026)

16 березня 2026 року робочою групою здійснено повторне відвідування реінтеграційних центрів з метою оцінки динаміки змін у процесах реінтеграції.

У ході відвідування встановлено, що:

- розпочато практичне впровадження оновленої системи реінтеграції;
- процес набуває більш структурованого та організованого характеру;
- з'являються елементи системного супроводу звільнених осіб.

Водночас зафіксовано, що:

• система перебуває на етапі становлення, і як вона буде працювати в повному обсязі досконало ще невідомо

Разом з тим, можна констатувати, що оновлена модель реінтеграції вже функціонує на практиці, що свідчить про наявність позитивної динаміки та переходу від декларативних змін до реального впровадження.

Взаємодія з системою охорони здоров'я (Миколаїв)

У межах діяльності робочою групою розпочато системну роботу щодо налагодження безперервного маршруту реабілітації звільнених осіб після завершення етапу реінтеграції.

Зокрема:

- здійснюється уточнення переліку закладів реабілітації у Миколаєві області;
- аналізується доступність медичних та психологічних послуг;
- опрацьовується механізм направлення звільнених осіб до відповідних установ.

У рамках цієї роботи відбулася робоча зустріч з керівництвом управління охорони здоров'я міста Миколаєва.

У зустрічі взяли участь:

- Олена Кременецька
- Ірина Абрамова

Під час зустрічі обговорено:

- наявні можливості системи охорони здоров'я;
- маршрутизацію пацієнтів після реінтеграційного центру;
- необхідність створення чіткого алгоритму взаємодії між реінтеграційними та медичними установами.

Ініціативи робочої групи

У межах діяльності робочою групою:

- ініційовано збір інформації про зниклих безвісти Захисників;
- опрацьовується механізм відображення цієї інформації у реінтеграційних центрах;
- передбачається використання отриманих даних для збору свідчень від звільнених осіб.

Обмеження оцінки ефективності

Робоча група зазначає, що повноцінна оцінка ефективності оновленої системи реінтеграції можлива лише після проведення ще декількох обмінів.

Це дозволить:

- перевірити роботу системи в реальних умовах;
- оцінити її доступність та ефективність;
- виявити системні недоліки та точки для доопрацювання.

Подальші напрями роботи

Подальша діяльність робочої групи буде зосереджена на:

- розробці єдиної дорожньої карти реінтеграції:
- для звільнених осіб;
- для осіб, які здійснюють супровід;
- формуванні чіткого та уніфікованого алгоритму дій;
- забезпеченні міжвідомчої координації;
- інтеграції процесів реінтеграції та реабілітації в єдиний безперервний маршрут;
- врахуванні практичних результатів наступного обміну.

Висновок

Проведена робота підтверджує критичну необхідність системного впорядкування процесів реінтеграції після полону.

Водночас зафіксовано початок практичного впровадження оновленої системи, що свідчить про позитивні зрушення у напрямку створення більш структурованої моделі підтримки.

Робоча група продовжує діяльність, спрямовану на формування ефективного, зрозумілого та доступного механізму супроводу осіб, звільнених з полону, та їхніх родин, із урахуванням реального досвіду та наявних викликів.